

General | | Actualitzat el 01/02/2024 a les 08:00

Guia útil per triar escola

Hem elaborat manual amb l'ajuda de la pedagoga Júlia Bolea per donar eines a les famílies a l'hora d'escollir centre

[inicicentrareport] Dies de **portes obertes** a les escoles... Arriba el moment d'escollir centre educatiu per als nostres fills/es i la decisió no és gens fàcil. És per això que a **Criar.cat** hem elaborat una guia senzilla i útil per donar-vos algunes eines a l'hora de fer la tria.

[nointext]

Abans, però, cal remarcar que **no hi ha bones o males escoles**. Totes són diferents, amb les seves característiques particulars, i poden encaixar me?s o menys segons les necessitats.

Una mateixa escola pot ser molt útil per al desenvolupament d'una criatura i en canvi no ser prou estimulant per a una altra.

Per això? el primer consell és, abans de res, **observar els vostres fills/es** i, en base a això?, buscar una escola que s'adequi a les seves necessitats.

[guiaescola]

[GotaVerdaPle]Projecte educatiu

El projecte educatiu és el que sustenta l'escola en base a un model pedagògic. Tota escola té un document anomenat **Projecte Educatiu de Centre (PEC)** que està accessible a la seva web. Allà es poden consultar tots els aspectes que tenen a veure amb el centre: organització, model, etc.

Què és important veure-hi reflectit? És interessant que el PEC especifiqui l'aprenentatge per projectes, centre d'interès, aprenentatge significatiu, etc. Són senyals que l'escola vol situar als/les alumnes al centre del procés educatiu. Un altre aspecte a tenir en compte és el fet que es consideri rellevant l'educació emocional, un àmbit tradicionalment relegat de l'ensenyament però que les noves pedagogies han posat molt en valor.

[noticiadiari]96/260[/noticiadiari]

NOTA: És important tenir present que el PEC és una declaració d'intencions del centre i que cal contrastar aquestes línies estratègiques en el dia a dia escolar. Les portes obertes és un bon moment per corroborar si el projecte s'adequa als espais i per preguntar el funcionament escolar.

[tornarindex]

[GotaVerdaPle]Proximitat

La proximitat del centre escolar amb la residència habitual és un dels aspectes rellevants a l'hora d'escollir escola, sobretot en grans ciutats o zones perifèriques. Entitats com la Fundació Bofill defensen que aquest sigui un criteri prioritari per a les famílies a fi de combatre la **segregació escolar**.

[noticiadiari]96/138[/noticiadiari]

Des d'una perspectiva social, mantenir les **amistats** o les persones amb les qui tens afinitat en un radi proper al domicili habitual és interessant perquè permet mantenir els vincles fora de l'espai escolar.

[tornarindex]

[GotaVerdaPle]Preu

A Catalunya tenim diversitat de centres en funció de la seva titularitat: n'hi ha de **públics** (els

costos dels quals l'assumeix al 100% la Generalitat de Catalunya), **en règim de concert** econòmic (les famílies corren amb un % de les despeses, mentre que els organismes públics en subvencionen unes altres) i finalment els **centres privats** (que no reben cap ingrés dels organismes públics i, per tant, es financien exclusivament de les quotes de les famílies dels alumnes escolaritzats).

Cal destacar que la quota d'una escola no guarda **cap relació amb la qualitat de l'ensenyament** que s'hi duu a terme. En tot cas és adequat preguntar-nos si el projecte educatiu de l'escola ens atrau suficient per a assumir una despesa mensual important en la majoria de casos; i en cas que sigui positiu, preguntar-nos si es podrà seguir assumint en el supòsit que la situació familiar canviï.

D'altra banda, cal tenir present que a part de la quota que se'n desprèn dels centres privats i concertats, l'escolarització comporta una sèrie de despeses implícites (i susceptibles de ser becades en cas necessari) en tots els casos: material, llibres, sortides, menjadors, xandalls i/o uniformes escolars?

[tornarindex]

[GotaVerdaPle]Projecte inclusiu

El plantejament escolar actual obliga a tots els centres educatius a tenir **plans específics per a atendre la diversitat**, però aquesta concepció teòrica a vegades es queda plasmat en el paper i no es tradueix a la realitat escolar.

Les escoles públiques i bona part de les concertades tenen determinades per llei unes places que guarden per a alumnes amb necessitats educatives especials, però això no implica necessàriament que el plantejament pedagògic del centre estigui també pensat des d'una perspectiva inclusiva.

Cal fixar-nos en els recursos personals amb els que compta el centre per a atendre aquesta diversitat i, sobretot, que l'alumnat que requereix algun tipus de suport, es faci sempre dins de l'aula i el grup corresponent, malgrat el treball individual i adaptat formi també part de l'horari.

Una aula inclusiva i diversa resulta positiva tant per l'alumne/a amb necessitats educatives especials (ja sigui per trastorns, per llengua o altres característiques) com per la resta d'infants que aprenen a conèixer i respectar les diferències.

[tornarindex]

[GotaVerdaPle]Espais

[GotaVerdaBuit]**Aules.** La distribució d'una aula ens pot donar moltes pistes del tipus d'educació que s'hi duu a terme. D'una banda, cal fixar-nos en la tipologia de les taules. Les noves metodologies contemplen agrupaments molt diversos en funció de l'activitat i les taules han d'estar dissenyades per a donar-hi resposta. Taules agrupables, plegables, amb rodes, o amb possibilitat d'encaixar-se entre si són un clar indicador de la diversitat d'agrupaments. D'altra banda, la distribució dels elements en l'espai.

En les pedagogies innovadores el focus de l'aprenentatge esdevé a les taules, a través de l'experimentació, l'assaig-error i les dinàmiques grupals; i les pissarres i PDI (pissarres digitals interactives) serveixen com a eina de suport a aquest aprenentatge. I, per últim, la creació d'ambients. Dins d'una mateixa aula hi poden haver espais dedicats a diferents àrees d'aprenentatge, que despertin interès i motivació als infants. No totes les criatures estan receptives sempre de la mateixa manera, així que els ambients poden ser una magnífica solució quan un alumne necessita canviar d'activitat però no perdre l'interès.

[GotaVerdaBuit]**Espais polivalents**

És interessant observar si l'escola està dotada d'espais polivalents en coherència amb el valor d'adaptabilitat. Poden ubicar-se en qualsevol espai escolar -passadissos, aules, racons- i poden donar resposta a infinitat de situacions. Des de ser un espai de resolució i mediació de conflictes, a dur-hi a terme dinàmiques grupals, passant per ser espais temàtics emmarcats dins de projectes concrets.

[tornarindex]

[GotaVerdaPle]Materials

Especialment a les aules d'educació infantil i primers cursos de Primària, els materials que els infants tinguin a l'abast poden significar un bon indicatiu de la metodologia educativa que es fa servir.

En primer lloc, és important fixar-se si els materials estan a l'abast dels nens i nenes: no seria massa lògic tenir materials d'aprenentatge que no poguessin manipular i aprofitar.

D'altra banda, han de ser materials seleccionats estratègicament, no qualsevol joguina s'hi val per a fer-la servir com a material escolar. Les característiques dels materials preferibles per a les aules d'infantil i primers cursos de primària són aquells que afavoreixin un ús flexible i obert, amb diversitat d'opcions de joc.

Per cursos més avançats, és interessant fixar-se si tenen a l'abast material manipulatiu relacionat amb les diverses àrees que es treballen dins l'aula. Disposar de recursos materials a l'abast és una bona manera de mantenir la curiositat i la motivació per l'aprenentatge.

[tornarindex]

[GotaVerdaPle]Patis

Les estones d'esbarjo d'una escola són tan importants com les d'horari reglat. Convé fixar-nos en la **importància que se'hi dona als espais destinats a l'oci** des de diferents perspectives.

Malgrat que aquest curs les estones de pati estiguin limitades en molts aspectes per a garantir la traçabilitat, podem fixar-nos en molts aspectes que indiquen com s'entén, des de l'escola, l'estona de joc lliure: són **espaiosos**? Hi ha zones amb **elements naturals** com arbres, sorra, plantes; o pel contrari és un pati majoritàriament de ciment? Hi ha fonts a l'abast? En condicions normals comparteixen l'espai amb infants d'altres edats amb qui establir vincles? Resulta un **espai acollidor**, que convida a gaudir de l'estona a l'aire lliure?

Hi ha moltes escoles, especialment del centre de les ciutats, que tenen una limitació d'espai important per a ubicar-hi el pati. En aquest cas, és igualment interessant saber com plantegen suplir aquesta mancança amb altres elements en la seva oferta d'oci.

[tornarindex]

[GotaVerdaPle]Menjador/menú escolar

Un servei rellevant de l'escola és el menjador i, per extensió, els hàbits alimentaris que se'n desprenen. Algunes escoles compten amb **cuina pròpia** dins les instal·lacions i d'altres ho fan per via de **càterings**. Aquesta distinció és important a l'hora de valorar el servei. D'altra banda, cal conèixer el compromís que té cada escola amb els **hàbits alimentaris**. Alguns menús escolars, encara, van lligats a un consum excessiu de sucres o fregits tot i que són supervisats per nutricionistes.

Un altre factor important i que passa més desapercebut és conèixer el **temps destinat a l'activitat alimentària**. És comú trobar-se amb escoles que, per dimensions, han de fer diversos torns dins l'espai de menjador i això limita molt la franja horària destinada als àpats. Especialment als cursos d'educació infantil i cicle inicial de primària és interessant saber si disposen d'un temps raonable per a menjar al ritme que requereixen les edats, i establir una relació saludable amb el menjar i la forma de consumir-lo.

A què destinen o com organitzen el temps d'oci del menjador? L'estona lliure del menjador, entre l'àpat i l'inici de les classes de la tarda, també ofereix un gran ventall d'opcions. Cal recordar que el joc lliure dels infants no només és important, sinó que és imprescindible per al seu desenvolupament integral. Durant aquesta estona els nens poden escollir el joc lliure? Fan activitats? Sí en fan, de quin tipus són? Tenen la opció de fer ús de la biblioteca?

[tornarindex]

[GotaVerdaPle]**Biblioteca**

La gran majoria de centres escolars tenen biblioteca, ara bé, cal preguntar-nos si és **útil** des d'una perspectiva infantil. Malgrat que moltes qüestions puguin ser molt subjectives, la realitat és que educar en el **plaer de la lectura** es comença des del moment que es defineix el tipus de relació que s'estableix entre l'infant i els espais destinats a aquest hàbit.

La biblioteca es fa servir com a un espai escolar més? És un espai acollidor que convida a passar-hi estones? Els infants hi tenen accés lliurement? Tenen els llibres i contes a l'abast o està dissenyada de manera que les prestatgeries són molt altes i no hi arriben? Hi ha selecció de llibres i contes que van canviant per a oferir continguts de lectura relacionats amb els interessos dels infants o els continguts escolars?

L'escriptor i pedagog Gianni Rodari deia, molt encertadament, que fer servir la biblioteca (o en el seu defecte, la lectura) com a càstig és la millor manera d'empènyer els nens a odiar els llibres.

[tornarindex]

[GotaVerdaPle]**Sortides i colònies**

La programació de les sortides escolars poden ser-nos de gran ajuda a l'hora de desgranar quin caràcter educatiu té l'escola.

D'entrada cal saber que a les escoles que treballen per projectes, és habitual que la temàtica d'aquests vagi canviant (ja que en principi es parteix dels interessos del grup d'infants, que no sempre són els mateixos) i, per tant, el més lògic és que **la majoria de sortides siguin diferents** dels cursos anteriors.

L'objectiu de les sortides no és cap altre que donar continuïtat als continguts que es treballen dins el centre amb la realitat de la vida fora de l'escola. Aproximar-nos més i permetre observar amb una mirada educadora entorns que de forma natural no tenim a l'abast. Per tant, cal observar si aquestes sortides planificades **guarden certa sintonia amb els continguts educatius**.

D'altra banda, és també important que el contingut d'aquestes sortides guardin relació amb els ideals que, com a família, tenim.

[tornarindex]

[GotaVerdaPle]**Extraescolars**

Les hores d'extraescolars ofereixen un espai temporal per a treballar amb activitats i materials que, de forma normal, no s'acostumen a desenvolupar dins de l'horari curricular de les escoles.

Malgrat ser un espai temporal enriquidor, sovint es fan servir les hores d'extraescolars com a complements per **adaptar l'horari escolar als horaris laborals de les famílies**. Si és el vostre cas, convé informar-vos de l'oferta del centre per poder mirar d'encaixar millor els horaris.

[tornarindex]

[info]Segueix a la Júlia Bolea a les xarxes socials.[/info]

[ficientreport]